

दैनिक चालू घडामोडी 21.06.2022

महत्वाच्या बातम्या: आंतरराष्ट्रीय

G20 आरोग्य मंत्रांची बैठक

- केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण आणि रसायने आणि खते मंत्री डॉ. मनसुख मांडविया यांनी इंडोनेशियातील योगकार्तामध्ये आयोजित केलेल्या G20 आरोग्य मंत्रांच्या बैठकीच्या उद्घाटन सत्राला आभासी माध्यमातून संबोधित केले.
- इंडोनेशियाने 'जागतिक आरोग्य प्रोटोकॉल मानकांचे समन्वय साधणे' आणि 'जागतिक आरोग्य प्रणालीची लवचिकता निर्माण करणे' यासारख्या प्राधान्य मुद्द्यांवर चर्चा करण्यासाठी योग्याकार्ता आणि लॉबोक येथे दोन आरोग्य कार्यगटाच्या बैठकांचे आयोजन केले.
- G20 देशांचा जागतिक GDP मधील 80 टक्के आणि जागतिक क्रॉस-बॉर्डर व्यापारात 80 टक्के वाटा आहे, त्यामुळे जागतिक आरोग्य पायाभूत सुविधा आणि भविष्यातील कोणत्याही आरोग्य आणीबाणीचे व्यवस्थापन मजबूत करण्यासाठी G20 ची प्रतिबद्धता आणि नेतृत्व महत्त्वपूर्ण आहे.
- G20 देशांचे उद्दिष्ट हेल्थ इकोसिस्टमचे मूल्यमापन, आरोग्य वित्तपुरवठा आणि साथीच्या रोगांचे व्यवस्थापन करताना मिळालेल्या अनुभवाच्या आधारे त्यांच्या सहभागाची गरज मजबूत करणे आहे.

Source: The Hindu

महत्वाची बातमी : राष्ट्रीय

नवीकरणीय ग्लोबल स्टेटस रिपोर्ट 2022

- नवीकरणीय ऊर्जा धोरण नेटवर्कने २१ व्या शतकासाठी रिन्युएबल ग्लोबल स्टेटस रिपोर्ट २०२२ (जीएसआर २०२२) जारी केला आहे.

- रिन्युएबल्स ग्लोबल स्टेटस रिपोर्ट 2022 नुसार, भारत सन 2021 मध्ये चीन आणि रशियानंतर तिसऱ्या क्रमांकावर आहे, तर एकूण स्थापित पवन ऊर्जा क्षमतेच्या बाबतीत चीन, अमेरिका आणि जर्मनीनंतर भारताचा जागतिक स्तरावर क्रमांक लागतो.
- रिन्युएबल्स ग्लोबल स्टेटस रिपोर्ट 2022 नुसार, भारताने नवीन सौर फोटोव्होल्टेइक क्षमता विकसित करण्यासाठी प्रशंसनीय पावले उचलली आहेत. यावर्षी भारत आशियातील नवीन सौर फोटोव्होल्टेइक क्षमतेसाठी दुसऱ्या क्रमांकाची सर्वात मोठी बाजारपेठ आहे आणि जगातील तिसऱ्या क्रमांकाची बाजारपेठ आहे.

Source: Down to Earth

ज्योतिर्गमय-एक उत्सव

- स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवाचा एक भाग म्हणून भारताच्या स्वातंत्र्याची ७५ वर्षे साजरी करण्यासाठी आणि जागतिक संगीत दिनानिमित्त देशभरातील दुर्मिळ वाद्य वादनाचे प्रतिभेचे प्रदर्शन करण्यासाठी संगीत नाटक अकादमीतर्फे ज्योतिर्गमय महोत्सवाचे आयोजन करण्यात आले आहे.
- ज्योतिर्गमय उत्सवात पथारी कलाकार, ट्रेन एंटरटेनर्स आणि मंदिर कलाकार देखील उपस्थित असतात.
- दुर्मिळ वाद्ये वाजवण्याचा अनुभव तसेच ते बनवण्याचे कौशल्य जपावे आणि त्या 'अज्ञात' कलाकारांना ओळखता यावे, या उद्देशाने या महोत्सवाची संकल्पना करण्यात आली आहे.
- भारतातील हरवत चाललेल्या कला पुन्हा एकदा प्रसिद्धीच्या झोतात आणण्याचा संगीत नाटक अकादमीचा हा अनोखा प्रयत्न असून जागतिक संगीत दिन साजरा झाल्यानंतरही हा अनोखा उपक्रम सुरूच राहणार आहे.
- उत्सवाच्या प्रत्येक दिवशी कारागिरांनी बनवलेल्या वाद्ये बनविण्याचे लाइव्ह प्रदर्शन देखील आयोजित केले जाईल.

Source: News on Air

पंतप्रधान आदि आदर्श ग्राम योजना

- आदिवासी गावांच्या जलद विकासासाठी सरकारने "प्रधानमंत्री आदि आदर्श ग्राम योजना" सुरू केली आहे.
- प्रधानमंत्री आदि आदर्श ग्राम योजनेचा उद्देश आदिवासी गावांमध्ये 41 मंत्रालयांचे विविध कार्यक्रम राबवून त्यांचा सर्वांगीण विकास सुनिश्चित करणे हे आहे.

- पंतप्रधान आदि आदर्श ग्राम योजनेचे उद्दिष्ट देशातील अशा दुर्गम आणि मागासलेल्या गावांवर लक्ष केंद्रित करणे आहे जे लक्षाअभावी मागे पडत आहेत.
- आदिवासी गावांसाठी अलीकडेच सुरू करण्यात आलेल्या ट्रायफेड योजनेद्वारे आदिवासी उत्पादनांचे जिओ-टॅगिंग आणि बाजारपेठेतील जोडणी सुनिश्चित करण्यासाठी सरकारकडून प्रयत्न केले जात आहेत, ज्याच्या मदतीने आदिवासी गावांचा जलद विकास सुनिश्चित केला जाईल.

Source: All India Radio

मेंदू संशोधन केंद्र

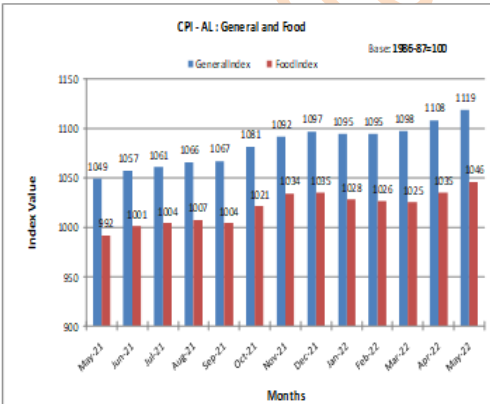

- मेंदू संशोधन केंद्राचे उद्घाटन पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते करण्यात आले आणि IISc बेंगळूरु येथे बागची पार्थसारथी मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटलची पायाभरणी करण्यात आली.
- मेंदू संशोधन केंद्र हे वय-संबंधित मेंदूच्या विकारांचे निराकरण करण्यासाठी पुराव्यावर आधारित सार्वजनिक आरोग्य हस्तक्षेप प्रदान करण्यावर गंभीर संशोधन करण्यावर लक्ष केंद्रित करण्याच्या उद्देशाने एक-एक प्रकारची संशोधन सुविधा म्हणून विकसित केले गेले आहे.
- बागची पार्थसारथी मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल IISc बेंगळूरुच्या कॅम्पसमध्ये विकसित केले जाईल आणि या प्रतिष्ठित संस्थेमध्ये विज्ञान, अभियांत्रिकी आणि औषध समाकलित करण्यात मदत करण्याचा हेतू आहे.
- सेंटर फॉर ब्रेन रिसर्च हॉस्पिटलचे उद्दिष्ट देशातील क्लिनिकल संशोधनाला सर्वसमावेशक चालना देणे तसेच देशातील आरोग्य सेवा सुधारण्यास मदत करणारे नाविन्यपूर्ण उपाय शोधण्याच्या दिशेने काम करणे हा आहे.

स्रोत: इंडियन एक्सप्रेस

महत्त्वाच्या बातम्या: अर्थव्यवस्था

कृषी आणि ग्रामीण मजुरांसाठी अखिल भारतीय ग्राहक किंमत निर्देशांक - मे 2022

- कृषी आणि ग्रामीण कामगारांसाठी अखिल भारतीय ग्राहक किंमत निर्देशांक मे महिन्यासाठी जाहीर झाला.

- निर्देशांकातील या बदलात प्रामुख्याने तांदूळ, गहू-आटा, ज्वारी, बाजरी, दूध, मांस-बकरी, मासे ताजे/सुका, मिरची सुका, मिश्र मसाले, भाज्या व फळे इत्यादींच्या भाववाढीमुळे अनुक्रमे ७.४४ व ७.६५ गुण असलेल्या अन्नगटाचा मुख्य वाटा आहे.
- कृषी कामगारांसाठी जारी केलेल्या निर्देशांकात तामिळनाडू राज्य १२९४ गुणांसह अव्वल आहे तर हिमाचल प्रदेश ८८३ गुणांसह तळाशी आहे.
- ग्रामीण कामगारांसाठी जारी केलेल्या निर्देशांकात तामिळनाडू राज्य १२८१ गुणांसह अव्वल, तर हिमाचल प्रदेश ९३४ गुणांसह तळाशी आहे.
- स्रोत: PIB

महत्त्वाच्या बातम्या: पुरस्कार

योगाच्या विकासासाठी आणि प्रोत्साहनासाठी उत्कृष्ट योगदानासाठी पंतप्रधान पुरस्कार – 2021

- योगाच्या विकासात आणि प्रचारात उल्लेखनीय योगदानासाठी पंतप्रधान पुरस्कार-2021 जाहीर करण्यात आला आहे.
- 21 जून 2016 रोजी चंदीगड येथे 2-्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त भारताच्या पंतप्रधानांनी स्थापन केलेला हा पुरस्कार योग क्षेत्रातील सर्वात प्रतिष्ठित सन्मानांपैकी एक आहे.
- यंदाचा हा पुरस्कार लेह, लडाख येथील श्री. भिक्खू संघसेना आणि ब्राझीलमधील साओ पाउलो येथील श्री. मार्कस विनीशियस रोजो रॉड्रिगज आणि दी डिव्हाइन लाइफ सोसायटी, ऋषिकेश, उत्तराखंड आणि ब्रिटिश व्हील ऑफ योगा, युनायटेड किंग्डम या दोन संस्थांना प्रदान करण्यात आला.
- पुरस्कार विजेत्यांना ट्रॉफी, प्रमाणपत्र आणि 25 लाख रुपयांचे रोख पारितोषिक देण्यात येणार आहे.
- यावर्षी आंतरराष्ट्रीय व्यक्ती, आंतरराष्ट्रीय संस्था, राष्ट्रीय व्यक्ती आणि राष्ट्रीय संस्था अशा चार वेगवेगळ्या श्रेणींमध्ये मिळालेल्या नामांकनांचा विचार करून विजेत्यांची निवड करण्यात आली आहे.

स्रोत: PIB

महत्वाचे दिवस

आंतरराष्ट्रीय योग दिवस

- आंतरराष्ट्रीय योग दिवस दरवर्षी २१ जून रोजी साजरा केला जातो.

- या वर्षीच्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची थीम "मानवतेसाठी योग" आहे.
- आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची कल्पना भारताने २०१४ मध्ये संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेच्या (यूएनजीए) ६९ व्या अधिवेशनाच्या उद्घाटनाच्या वेळी मांडली होती, त्याअंतर्गत डिसेंबर २०१४ मध्ये संयुक्त राष्ट्रांनी एक ठराव संमत करून २१ जून हा आंतरराष्ट्रीय योग दिन म्हणून घोषित केला होता.
- या वर्षी आंतरराष्ट्रीय योग दिन 'आझादी का अमृत महोत्सव' या वर्षात साजरा केला जात आहे, त्यामुळे देशातील 75 प्रमुख ठिकाणी योग दिनाचे आयोजन करण्यात आले आहे.
- आंतरराष्ट्रीय योग दिनाचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणजे गार्डियन रिंग, हा रिले योग प्रवाह कार्यक्रम आहे जो एकाच वेळी परदेशात भारतीय मिशनद्वारे आयोजित आंतरराष्ट्रीय योग दिन कार्यक्रमांचे डिजिटल फीड कॅचर करतो.
- योग ही एक प्राचीन शारीरिक, मानसिक आणि आध्यात्मिक प्रथा आहे ज्याचा उगम भारतात झाला आहे.
- 'योग' हा शब्द संस्कृतमधून आला आहे आणि त्याचा अर्थ शरीर आणि चेतना यांच्या मिलनाचे प्रतीक आहे.
- स्रोत: PIB

byjusexamprep.com